

Månadsnytt

Årgång 20 - Nr 1 - Januari 2004

**Sveriges Pensionärsförbund - Seniororganisationen i tiden
Karlskogaföreningen**

Anders Jones föreningens 11:e ordförande

Sedan SPF:s Karlskogaförening bildades 1978 har nu sammanlagt elva personer under de 26 åren innehaft den viktiga och ansvarsfulla posten som ordförande för en av Karlskogas större föreningar.

Birger Pettersson åtog sig att vara interimis-ordförande fram till föreningens första årsmöte 1978. Då valdes **Olof Nordström** till föreningens första "riktiga" ordförande. Den posten skötte han i fyra år.

1982 tillträdde redaktören och innovatören **Alf Bande** Under hans femåriga mandatperiod ökades bl.a. medlemsantalet från 250 till 1000!

Optikern **Henry Torvang** skötte sedan ordförandeskapet i två år. Regeringsledamoten m.m. **Elisabeth Holm** tog sedan vid i tre år fram till 1993. Hon var bl.a. engagerad i tillkomsten av bostadsrättsföreningen Senioren på Skrågatan.

Elisabeth efterträddes av skolkvinnan **Ingrid Jansson**. Även Ingrid ledde styrelsearbetet i tre år fram till 1997. Under hennes period tillkom bl.a. Träffen.

AB Bofors förre informationschef **Ulla Carlström** blev den tredje kvinnan på ordförandeposten. Ulla arbetade vidare på att stärka och utveckla föreningens verksamhet. Ullas mandatperiod varade i två år. Hon avlöstes av rutinerade föreningsmänniskan **Sven Jansson**. Under hans mandatperiod genomfördes bl.a. den lyckade och välbesökta Äldredagen på Folkets Hus

Efter Sven följde **Sixten Albertus**. Då uppmärksammades föreningen bl.a. för deltagandet i SPF:s

landsomfattande Seniorbudkavle och i flera utställningar. Sixten avlöstes av **Yngve Eriksson** som bl.a. stod i spetsen för föreningens lyckade 25-års jubileum på Folkets hus.

Efter Yngves Erikssons drygt två år som ordförande tillträder nu föreningens vice ordförande, förre dalmasen, datasakkunniga, föreningsmänniskan, ledamoten i distriktstyrelsen m.m. **Anders Jones**.

I Månadsnytt nr 8 årgång 2002 porträtterades Anders Jones och där framgick det att han fortfarande har kvar sitt intresse för motorsport och då främst motorcyklar. Hemma i garaget står fortfarande en fin AJS motorcykel som han och hustrun Birgitta förr gjorde många långfärder med.

- En målsättning med ordförandeuppdraget är att jag vill ha ett öppen dialog med medlemmarna och gärna flera medlemmar på våra olika möten, säger Anders Jones.

Samtidigt som vi sänder en tacksamhetens tanke till hans företrädare på ordförandeposten önskar vi Anders lycka till.

Almanackan

(Sparas lämpligen till nästa nummer av Månadsnytt)

Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt, torsdagen den 19 februari.

Distribution, fredagen den 27 februari.

Lördagen den 31 januari kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställning: Expose Prisma.

Kl. 11.00 Erling Johansson berättar om Stridsvagn S. Kaffeservering.

Tisdagen den 3 februari kl. 14.00

Missionskyrkans samlingsal. Vetgiriga veteraner. Birger Johansson Filipstad: Nils Ferlin, något om hans liv och diktning, Kaffeservering. Medarr: Medborgarskolan.

Onsdagen den 4 februari kl. 15.00

Nya Saga-Bio. Pensionärsbio. About Schmidt.

Torsdagen den 5 februari kl. 14.00

Träffen. Kafferepet.

Lördagen den 7 februari kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställning: Prisma. Textilier med kulturprägel. Kaffeservering.

Lördagen den 14 februari kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställning: Karlbergsgruppen med Ulrika Andersson, Hans Jansson och Sture Ullberg. Kl. 11.00 Sång och musik: Alf Bohlin o Jens Skoglund. Semmelträffen med kaffe.

Onsdagen den 18 februari kl. 15.00

Nya Saga-Bio. Pensionärsbio: Kalenderflickorna.

Torsdagen den 19 februari kl. 14.00

Träffen. Kafferepet.

Lördagen den 21 februari kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställning Karlbergsgruppen.

Kl. 11.00 Stig Fransson: Hur är det med vårt försvar? Kaffeservering.

Torsdagen den 26 februari kl. 14.00

Missionskyrkans samlingsal. Månadsmöte. Åke Axelsson, Örebro, kåserar kring Jeremias i Tröstlösa. Kaffeservering o lotterier. Förhandsanmälan tel. 302 40 eller 353 61

Lördagen den 28 februari kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställning Konsthantverk. Kl. 11.00. Allsång med Siv och Inga-Lisa. Kaffeservering.

Tisdagen den 2 mars kl. 14.00

Missionskyrkans samlingsal. Vetgiriga Veteraner. Erik Wehkaaja: Min farfar shamanen. Kaffeservering. Medarr: Medborgarskolan.

Lördagen den 6 mars kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställning: Konsthantverk. Kl 11.00 Sång och musik: Leif Björk. Kaffeservering.

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna

Hans Axelsson, Fallhyttan, Mullhyttan
Astrid Birath Axelsson, Fallhyttan, Mullhyttan
Margareta Berg Eiderbrant, Skolgatan 49
Bertil Bergström, Näckrosvägen 1
Börje Björkvald, Blåbärsvägen 5
May-Britt Boström, Hjortstigen 8
Aina o Frank Bucher, Bergsmansgatan 16 A
Monica Byström Nordmark, Lövbackag.3
Oliver Eiderbrant, Skolgatan 49
Gunder Eriksson, Ängslyckevägen 8
Johan Essén, Mellanåsgatan 13
Gunvi Granlund, Tegnérvägen 9 A
Hans Hedenborg, Gustavsgatan 16
Måna o Bertolof Johansson, Boåsvägen 18
Ritva Larsson Ståhlberg, Björnbovägen 12
Majken Larsson, Passvägen 4
Mats Larsson, Flaängen 8892
Kerstin Liljegren, Knut Wistrands väg 19
Leif Lindahl, Jaktvägen 12
Siw Nordqvist, Badstugatan 2 A
Gunnel Oldén, Pl 8413, Linneback
Sonia Persson, Bigatan 3 D
Bruno Svensson, Rågvägen 10
Håkan Svensson, Gösta Berlings väg 15
Petra Vaksdal, Hjortronvägen 26

Redaktör och ansvarig utgivare: **Bengt Aldén, tel 370 24, 070-604 51 50. E-post: 058637024@telia.com**
Kansli och expedition: **Solbringan, 691 83 Karlskoga. Tel 302 40. Öppen varje vardag kl. 10-12.**
Föreningens ordförande: **Anders Jones, tel 576 18. E-post: jones058657618@telia.com**
Föreningens sekreterare: **Ulla Averås, tel 72 53 00. E-post: ulla.averas@privat.utfors.se**
Föreningens kassör: **Lennart Johannesson, tel 510 14. E-post: jenl@swipnet.se**
Föreningens Internet hemsida: **www.spf.karlskoga.just.nu**
Föreningens postgiro: **94 41 25-4**
Tryckning: **Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com**

SPF:s verksamhet under 2003

Styrelsen presenterade vid årsmötet en fullständig verksamhetsberättelse. I ett koncentrat återges här delar av den. Som vanligt finns den i sin helhet tillgänglig på expeditionen.

Styrelsen har haft 10 sammanträden och tre AU-möten och föreningens expedition har som vanligt varit öppen varje vardagsförmiddag med undantag för sommar och juluppehåll.

Mot ett budgeterat underskott på 23 tkr redovisar **kassören Lennart Johannesson** i stället ett minus på ca 13.178 tkr. Föreningens eget kapital är dock fortfarande betryggande. Därför föreslår styrelsen att medlemsavgiften på 150 kronor kan vara oförändrad tills vidare. Men av de 150 kronorna får föreningen bara behålla 25 kronor, resten går till förbundets och distriktets verksamhet.

Medlemstidningen **Månadsnytt** har utkommit med åtta nummer med sammanlagt 116 sidor. Antal sidor har successivt kunnat utökats till mestadels 16 sidor. Glädjande nog efterfrågar även icke medlemmar tidningen.

Föreningens hemsida www.spf.karlskoga.just.nu har fortlöpande uppdaterats.

Förutom årsmötet, funktionärsträffen och julbordet på Solbringen har nio **månadsmöten** avhållits med ett varierat utbud av program och till slutning rapporterar Inge Liljegren.

Vetgiriga veteraner med Per Leksell och Anders Jones har arrangerat åtta träffar likaså med ett omväxlande programutbud.

SPF-Träffen på Hotellgatan har som vanligt haft en omfattande verksamhet på lördagsförmiddagarna med 13 olika utställningar varvat med underhållning eller föredrag.

Kafferepet är en annan trevlig programpunkt där man förutom kaffe bjudit på kåserier, besök på Skolmuseet och en utflykt i det blå.

Under rubriken **Friskvård** återfinns mycket av föreningens breda verksamhet med badminton, biljard, boule, bridge, golf, gymnastik, internationell dans och yoga m.m.

Det **Kommunala pensionärsrådet** (KPR) som består av representanter från kommunen och de olika pensionärsföreningarna har sammaträtt fyra gånger under året. SPF:s ordinarie representanter är Ingrid Jansson och Ulla Averås.

Väntjänstens Owe Jacobsson noterar att man uppvaktat inte mindre än 110 medlemmar med anledning av deras högtidsdagar. 53 av dem har

fyllt från 85 upp till 100 år och de har blivit personligt uppvaktade med blommor.

Medlemsrekryteringen har skötts av Monica Ohlson som redovisar att medlemsantalet nu är uppe i 1424!

Club Solbringen: Ulla Carlström har arrangerat sju välbesökta månadsträffar med olika program.

På servicehuset **Nickkällan** har Inga-Lisa Hindersson arrangerat tre olika underhållningsprogram.

Trafiksäkerhetsombudet Bo Törnkvist har i samarbete med Vuxenskolan arrangerat trafikkursen +65 med 12 deltagare.

Reseverksamheten har som vanligt varit omfattande. Inte mindre än tolv resor med 537 deltagare har med reseledarna Sickan Andersson och Elvi Ström besökt en rad länder, platser och evenemang.

Föreningen har under året varit representerad i **distriktstyrelsen** av Anders Jones och Lennart Johannesson. På den numera traditionella Vårmarknaden på lasarettet deltog några av föreningens hantverkskunniga medlemmar plus att vi visade vår SPF-monter.

Pensionärsbion hann visa sex filmer under vårsäsongen innan en storbrand ödelade Saga-Bio. Glädjande nog har nu filmvisningarna återupptagits i Nya Saga-Bio. I programrådet representeras SPF av Bengt Aldén och Ulla Averås.

Avgående **ordföranden** Yngve Eriksson konstaterar att föreningens verksamhet har varit minst lika omfattande som tidigare år. Detta inte minst tack vare de nästan 140 olika funktionärernas insatser som på olika sätt varit till nytta och glädje för medlemmarna.

Månadsnytt

Prenumerationspris för icke medlemmar är 200 kronor för 8 nummer. Vid prenumeration kontakta vår expedition, tel. 302 40

Brevduvornas vädjan

Vi vill gärna upprepa brevduvornas tidigare vädjan om att de medlemmar som bor i villor. Underlätta gärna utbärningen av Månadsnytt genom att vid behov skotta bort snön framför era respektive brevlådor.

Vågar jag bli gammal?

Boken "Vågar jag bli gammal?" (nr 9 i SPF:s skriftserie) finns nu också som talbok. Den kan beställas från Synskadades Riksförbund SRF, Studielagret, 122 88 Enskede.

Besök föreningens och socialstyrelsens hemsidor

Gunnar Nordström har nu efter Sixten Albertus sjukdom övertagit ansvaret för uppdateringen av föreningens egen hemsida www.spf.karlskoga.just.nu

Socialstyrelsens hemsida www.sos.se är också värd ett besök. Där finns bl.a. uppgifter för beräkning av avgifter för äldre- och handikappomsorgen 2004, och där finns också en aktuell kommentar med anledning av senaste tidens debatt om prioriteringar inom hälso- och sjukvården.

KPSO

Karlskoga Pensionärers Sam Organisation, KPSO har bildats. med representanter från PRO, SPF, SKPE, SKTF-p, RPG, Finska pensionärerna, KS ledningskontor och Kultur och föreningsförvaltningen med Sven Gadde som ordförande och Anders Jones som SPF:s representant.

Från bl.a. Karlskogas vänort Aalborg i Danmark har inkommit förfrågan om ett 60+ samarbete. Vid det första mötet efter bildandet diskuterades bl.a. vänortsbesök och utarbetandet av en handlingsplan för KPSO.

Pensionärsfilmerna våren 2004

Filmen Ondskan som visades den 21 januari var den första av vårens pensionärsfilmer som visades på Nya Saga Bio. Nu är programsättningen klar för de resterande sju filmerna. Samtliga är aktuella och mycket sevärda. Priset är fortfarande 50 kronor.

Onsdag 4 februari	About Schmidt
Onsdag 18 februari	Kalenderflickorna
Onsdag 3 mars	Livet är underbart
Onsdag 17 mars	Mannen utan minne
Onsdag 31 mars	Gosford Park
Onsdag 14 april	Pianisten
Onsdag 28 april	Timmarna

Försäkringsbolagen och pensionerna

Många SPF-medlemmar är oroad över försäkringsbolagens sänkning av pensionerna. Förbundet har också agerat genom att föra fram frågan till departementet och Finansinspektionen.

Det är tvivelaktigt om försäkringsbolagen har laglig rätt att sänka utgående pensioner på det sätt man nu gör. Inkomstskattelagens 58 kap. 11 § innehåller nämligen följande bestämmelse när det gäller pensioner: "Pension skall under de fem första åren betalas ut med samma belopp vid varje utbetalningstillfälle eller med stigande belopp."

Frågan är alltså om försäkringsbolagen bryter mot lagen när man minskar en redan utgående pension. Förbundet har påpekat detta för regeringen och Finansinspektionen. Vad som kommer att hända är inte lätt att veta. Klart är emellertid att det nu pågår en utredning som skall se över försäkringsbolagens agerande.

"Pensionärsfilmerna" på Saga Bio

För pensionärer och daglediga. Pris: 50 kr.

Onsdagen den 4 februari kl. 15.00

Onsdagen den 18 februari kl. 15.00

Förbundets nyårsbrev

Förbundsordförande Barbro Westerholm konstaterar att önskemålen om SPF:s medverkan i debatter om pensioner, samt äldres möjligheter till arbete, åldersdiskriminering, samt äldres behov av vård och omsorg ökat dramatiskt inte minst under det senaste halvåret.

Möjligheterna för oss att framföra vad vi hävdade i vårt handlingsprogram antaget vid kongressen 2002 har därför varit goda. I flera av debatterna har socialminister Lars Engqvist deltagit men hur han egentligen ställer sig till våra idéer och krav, det får vi vänta med till våren 2005 då han anvisat en äldreproposition. Den skall bygga på alla de utredningar som under det senaste året landat i socialdepartementet.

Vidare kan noteras att riksdagen under våren kommer att ta ställning till hur AP-fonderna kan utnyttjas. För oss är det viktigt att bevara AP-fondernas styrka.

Prioriteringarna i vård och omsorg kommer säkerligen att fortsätta att vara ett hett ämne under våren. Ett annat område som kommer att bli aktuellt under 2004 är äldres boende. Det saknas nämligen en bostadspolitik i allmänhet och för äldre i synnerhet.

Skönsjungande Lucia

Kulturskolans Lucia med tärnor medverkade även i år traditionsenligt vid föreningens månadsmöte den 11 december i Missionskyrkan.

De drygt 100 medlemmarna hälsades inledningsvis välkomna av ordföranden Yngve Eriksson innan det var dags för Kulturskolans Lucia Lena Nordqvist och hennes tärnor att göra entré. Ulla-Lena Thodal dirigerade sedan de välsjungande flickorna i ett flertal Luciasånger.

Därefter serverades Luciakaffe med lussekatter och pepparkakor innan det var dags att bege sig ut i det tilltagande decembermörkret och det för dagen strilande regnet.

Kulturskolans lucia med tärnor medverkade och sjöng vackert vid decembermötet.

En resa i Peru

Tisdagen den 2 december på Vetgiriga veteraners möte stod paret Ulla och Jan-Erik Averås för programmet.

Jan-Erik och Ulla Averås framför en karta av Peru.

Ulla berättade till Jan-Eriks bilder från deras intressanta och spännande resa till Peru. Jan-Erik började med att visa en kartbild över Peru, ett land som korsas av världens längsta och näst högsta bergskedja, nämligen Anderna. På kartan fanns också deras färdväg inritad. Resan genom Peru företogs både med minibuss och med flyg.

Det visade sig ha varit en intressant resa från det färgsprakande och av indianska kulturer fyllda Peru. Som avslutning visade Jan-Erik ett välkomponerat bildspel som ackompanjerades av panflöjtsmusik.

Ulla och Jan-Erik fick som avslutning blommor och applåder för den intressanta reseberättelsen och de vackra bilderna.

För den som vill läsa mer om Peru fanns ett resereportage i Månadsnytt 1/2002.

Text och foto: Anders Jones

Fritiof Nilsson, Piraten, en legend

Föreningens egen Per-Erik Nilsson, själv barnfödd skåning, berättade fångslande och initierat om Fritiof Nilsson Piraten den 15 november på Träffen. Här återges i koncentrat hans föredrag.

I mitten på 40-talet, i min barndoms folkskola, utgick ett påbud att alla elever skulle gå till tandläkaren för undersökning och åtgärd. I min hemtrakt fanns närmaste tandläkare i fiskeläget Kivik. Hon hette Tora Nilsson, en bastant kvinna som med bestämda handgrepp drog ut anfrätta mjölk-tänder och reparerade i den nya uppsättningen tänder. Med bävan steg man in i villan som förutom tandläkarpraktiken inrymde bostaden för Tora och hennes man.

Hennes man ansågs vara en kuf. Han hade inget riktigt arbete, han gick omkring i bygden utan påkallade ärenden, han var söndagsklädd även på vardagarna och bar basker. Han påstods ha skrivit några böcker, som nästan ingen i min hemtrakt hade läst. Dock ryktades att någon av böckerna handlade om bygden och dess folk och innehöll en rad lögner om de personer som kunde identifieras, trots att han förvanskade deras namn. Det var rysligt.

I själva verket hade Fritiof Nilsson Piraten, med sin debutbok, "Bombi Bitt och Jag", utkommen 1932, nått en osedvanlig framgång. Boken hade sålts i 18.000 ex under några månader. Detta antal hade tidigare endast överträffats av Selma Lagerlöf. Recensenterna hade varit lyriska.

Fritiof lät sig födas 1895 av stinsen och hans hustru i samhället Vollsjö. Efter normal skolgång jämte privatundervisning bedömdes han vara värd att "kostas på" och antogs i första ring på Katedralsskolan i Lund 1911. Han ansågs begåvad men lat och dessutom utagerande enligt modern terminologi. Redan efter en termin förflyttades han till Ystads läroverk av sin fader eftersom risk för relegering förelåg.

I Ystad blev han redan efter ett år relegerad. Han hade i tal och skrift visat bristande vördnad inför Fäderneslandet och Den heliga Skrift. Dessutom hade han förekommit i sällskap där vin, kvinnor och sprit funnits. Rektor och några lärare hade dock uppmärksammat ynglingens enastående förmåga i såväl skriftlig som muntlig språkbehandling. Vid 17 års ålder deltog han i en riksomfattande novelltävling för ungdomar och hamnade i topp.

Efter en kort och totalt misslyckad sejour som lantbrukselev gick Fritiof till sjöss en tid. Under denna tid kom han troligen till insikt att han ej var skickad till kroppsarbete.

Han läste som privatist in gymnasiekursen på en termin och utexaminerades som student i Kristiansstad.

Fritiof avsåg att bli humanist i sina akademiska studier men fick rådet av en släkting: "Med de studieskulder du kommer att få är det bara juridik eller medicin som kan betala dem".

Fritiof skrev som 19-åring in sig vid juridiska fakulteten vid Lunds Universitet 1914. Han tog sin juris kandidatexamen 1918 på kortare tid än normalt. Han var då 23 år. Trots detta blev han redan under sin studenttid en legend i Lund. Kortare intensiva studieperioder varvades nämligen med ett utsvävande studentliv.

Efter studietiden kom Piraten så småningom till en advokatbyrå i Tranås. Där arbetade han i nästan tio år. Under tiden i Tranås började han på en novellsamling som på Bonniers uppmaning kom att knytas samman till en bok om pojarna Bombi Bitt och Eli. De oväntat stora inkomsterna från succén med boken gav Piraten blodad tand och han lämnade advokatyrket för att författa på heltid. Det resulterade bl. a i boken "Bock i Örtagård", men han drabbades också av prestationsångest och tog då sin tillflykt till alkoholen.

1958 grundades Gastronomiska Akademien av Piraten och Sten Broman. Medlemsantalet bestämdes till 17 och bland de mera prominenta medlemmarna var Prins Bertil, Evert Taube, Povel Ramel, Tore Wretman. Akademien existerar än i dag.

Piraten avled den 31 januari 1972 i Malmö 76 år gammal. Han blev jordfäst i sin grannförsamling Ravlunda, dit mängder av folk vallfärdar till hans oansenliga gravsten med inskriptionen:

*Här under är askan av en man som hade vanan att skjuta allt till morgondagen.
Dock bättrades han på sitt yttersta ty han dog verkligen den 31 januari 1972*

Efter Piratens död bildades Fritiof Nilsson Piratensällskapet, som har sammankomster varje år och ger ut en årsbok. I dag är Sällskapet Sveriges största litterära sällskap med cirka 4000 medlemmar, varav jag är en.

Per-Erik Nilsson

”Visby, medeltidens Bofors”

Tisdagen den 13 januari, på årets första Vetgiriga Veteranträff stod Svante Ståhl för ett initierat föredrag om det forna Gotland och Visby inför 62 åhörare.

Svante Ståhl, hade verkligen satt sig in i händelserna på Gotland under tiden 850-1350. Framför allt talade han om varför guldåldern på Gotland tog slut.

Källunge kyrka var upprinnelsen till att Svante började ”gräva” i historien. Det är en ståtlig kyrka, men ofullbordad. På Gotland finns/fanns c:a 100 kyrkor, men alla utom en är en medeltida kyrka.

Fråga ett var: Varför blev det ett avbrott i utvecklingen? Bidragande orsaker var kanske Digerdöden som härjade omkring 1350 och att Valdemar Atterdag invaderade Gotland 1361.

Fråga två var: Hur kunde en liten socken på kanske 500 personer bygga Gotlands största kyrka? Ja, det var frågor som Svante ställde sig!

Då kom han att läsa en uppsats av professorn Jes Wienberg i Lund om Källunge kyrka. Där framkom att man funnit silverskatter, c:a 700 (totalt torde finnas 2000-8000 stycken), från tiden 800-

1140, den största på 65 kg! C:a 12.000, arabiska mynt fram till år 970, därefter tyska och engelska mynt. Byggaktiviteten var också mycket stor mellan 1150 och 1350. Över 100 kyrkor och c:a 1000 gårdar med stenhus. Så visst var det blomstrande tider under dessa år!

Vapenexporten

Den stora vapentillverkningen på Gotland pågick mellan åren 1150 och 1250. Då såldes vapen både till svenska fastlandet, och österut till det ”baltiska” området. Under dessa år pågick flera Korståg bland annat Vendiska, Estniska och Preussiska korstågen. Så vapen såldes även till ”hedningarna” österut! Svenska kungar försökte få stopp på försäljningen. En kommers som gjorde Gotland känt vida omkring. År 1525 skrev Ståthållarinnan i Nederländerna: ”Fordom var Visby Östersjöns förnämsta handelsstad och nu ligger det i ruiner, vilket är Guds vilja!”

Svante Ståhl fick både frågor, applåder och blommor för det intressanta föredraget!

Text: Anders Jones

Bekvämare boende!

Har du funderat på om det inte börjar bli dags att se över hur du bor idag och hur du vill bo framöver?

Hyresrätt?

I hyresrätten ingår underhåll och service utan extra kostnader. Det finns möjlighet att göra tillval till bra priser.

Om du väljer Flytt hjälp

Till och med flytten kan vara trevlig om du tar Hyresbostäders till hjälp. När du bestämt vilken dag du vill flytta kommer en flyttfirma och hjälper dig. Du får hjälp med att bära tunga möbler och möblerna mär bättre av att hanteras av proffs.

Välkommen in !

Vem Städar?

Du håller nog med om att det finns roligare saker att göra än att städa huset efter du har flyttat? På Hyresbostäder tycker vi att det ska vara roligt att flytta, så flyttar du in hos oss kan vi ombesörja städningen.

Kampanjerbjudande!

Att flytta innebär ofta att man får en del tråkiga extrautgifter. Flyttar du till Hyresbostäder är det tvärtom.

För att visa att du är välkommen bjuder vi på den första hyran och

50 % rabatt på 12:e hyran eller så betalar vi flytt/städ-kostnad upp till max 7000 kr.

Detta erbjudande gäller t.o.m. 29/2 -04. Endast utvalda objekt!

Hyresbostäder i Karlskoga AB

Bobutiken • Skrantafallet 9 A • Telefon 657 10 • www.karlskoga.se/hb

Debatten går nu vidare om möteslokal i form av insändare

Källaren skulle inte locka mig till besök
inget dagsljus
lågt i tak, man har det på axlarna
ofta dålig luft
mörkt inte minst på grund av den röda inredningen
mycket ofta är parkeringsplatsen nedanför Nämndhuset full
trång garderob

Signatur: B.E.

Som argument mot en återgång till Källaren i f.d. Folkets Hus anfördes i förra numret av Månadsnytt bl.a. bristen på lättillgängliga parkeringsplatser. Då kan man ju undra hur de 500 som besökte Pensionärsdagen och alla biobesökare till Pensionärsbion klarade av sitt ev. parkeringsbehov? För det fåtal bilburna medlemmar som nu besöker mötena torde detta inte vara något problem. Ett plus för Källaren är närheten till busshållplats.

När bygget intill Missionskyrkan kommer igång lär det där bli färre tillgängliga p-platser.

När det gäller skillnaden i hyra kan man fråga sig hur kan PRO Centrala och Kommunala pensionärsföreningen som har färre medlemmar än SPF anse sig ha råd att hyra Källaren och var parkerar de sina bilar? Detta trots att de som regel har fler besökare på sina möten än vi.

Nej, dilemmat för SPF just nu är att det på våra månadsmöten bara kommer i bästa fall 100, och i november 60 personer. Ja, då är det läge att tänka till. Med tanke på att medlemsantalet är drygt 1400 borde den siffran rimligtvis vara minst 150-200. Men då måste det också finnas en stor och lämplig lokal och ett bredare programutbud som engagerar flera. Då kanske också medlemmarna vore benägna att betala lite mer än de nuvarande 20 kronorna. (Pensionärsdagens program med kommunalrådet Margareta Karlson, orkester, kaffe och dans = 500 besökare inkl PRO).

Ett annat förslag som förts fram är att flytta tillbaka Månadsmötena till fredagar. Torsdagar har en del medlemmar kurser och annat för sig.

Vetgiriga Veteraner som kanske engagerar en mera "homogen" publik kan ju f.ö. vara kvar i Missionskyrkans lokaler.

Signatur: "Ej missionsvänner"

Fantasi och djärvhet gjorde Karlskoga till ledande i SPF

Alf Bande

På ett av mina första styrelsemöten som nyvald ordförande i SPF i början av 1980-talet, var främst frågan om medlemsrekrytering och hetast av allt var lokalfrågan. En annan aktualitet var den obefintliga kontakten med kommunens myndigheter. För kommunen finns det bara PRO när det gäller pensionärer sades det av äldre ledamöter.

För att ta reda på hur det förhöll sig med detta tillsattes en kommitté med uppgift att uppvakta kommunen för att få ta del av de handlingar där påstådda orättvisor kunde upptäckas. Ganska snart stod det emellertid klart att dessa i så fall berodde på vår egen försummelse.

Vår ledning hade helt enkelt inte framfört våra önskemål till kommunledningen. Efter en uppvaktning där jag själv, Ragnar Ström och Nils Wahlberg deltog från vår sida deklarerade kommunens representanter kommunalrådet Nils Söderholm, Bror Gillström och Åsa Lindberg, att några skillnader gällande bidrag eller andra förmåner finns inte. Medlemsantal och aktiviteter ska ligga till grund för stöd till verksamhet och lokaler.

När servicehuset Solbringan stod klart fick vi där disponera en möblerad expeditionslokal. Samt tillgång till ett sammanträdesrum för styrelsemöten plus ett större rum för månadsmötena. Solbringan blev då som ett andra hem för oss.

Nu blev det fart på verksamheten och medlemsökningen kunde betecknas som lavinartad. Snart var vi 1000 medlemmar, en ökning med 700 på några år.

Då var det läge för SPF att förverkliga drömmen om en ny aktivitetsplan. Den som förbundet senare kom att kalla "Karlskogamodellen", vilken också kom att kopieras av andra föreningar. Den gick ut på att bredda verksamheten och utnyttja servicehusens lokaler, arrangera kurser och studier och underhållning m.m. Vetgiriga veteraner och den egna lokalen Träffen tillkom.

Nu fanns också flera möjligheter att ordna med olika aktiviteter. Månadsmötena är och måste dock vara det viktigaste forumet. Många äldre SPF-are som besöker mitt sjukläger, talar ofta om de stora medlemsmötena på 1980-talet. Då hade

Välsmakande och festligt julbord på Solbringen

Gästerna lät sig väl smaka av julbordets läckerheter

Den 19 december avåts traditionellt årets julbord på Servicehuset Solbringens matsal. Inte mindre än 90 medlemmar hade hörsammat årets inbjudan, vilket betydde att matsalen var fullsatt till sista plats. Gästerna kunde också avnjuta ett julbord där ingenting tycktes fattas. Ett julbord som personalen på Solbringen har all heder av var det allmänna omdömet.

Efter kaffet var det dags att motionera ner en del av läckerheterna med hjälp av en stunds dans till tonerna av Karlskoga Dragspelsklubb som ställde upp med en 8-mannaorkester under ledning av Lennart Eriksson.

Text o foto: Inge Liljegren

8-mannaorkestern under ledning av Lennart Eriksson

vi närmast fullsatt på Stadsteatern, och många gånger 300-400 deltagare på våra månadsmöten. Någon annan lokal än Folkets hus och Källaren var inte tänkbar, och där trivdes de flesta.

Månadsmötena fick också kosta pengar. Kändisar som Sigge Ågren (krönikör i TV och Expressens chefredaktör), Ria Wägner, Stig Järrel och Västgöta-Bengtsson var bland de som engagerades. De kostade naturligtvis en hel del, men ofta erhöll vi full kostnadstäckning endera av Medborgarskolan eller Vuxenskolan.

En gång hade vi ett serieprojekt i vilket fyra riks-kända personer medverkade, en hel vårtermins verksamhet. Då bidrog kommunen med 10.000 kronor.

- Djärvhet och fantasi har gjort föreningen i Karlskoga till en förebild och en av de största i landet, sa dåvarande förbundsordförande Nils Carlshamre i sitt tal vid vårt 15-årsjubileum.

Nu är vi drygt 1400 medlemmar. Det borde också avspeglats sig mera vid våra mötesarrangemang.

Erik Wehkaolja

- Samtal med en gammal, något berusad man . . .

Min utsikt från Viking Line-terminalen i Helsingfors är mot Saluhallen och Salutorget och det är kanske därför som den mycket gamle, något berusade mannen frågar: - har du hört talas om Europa?

- Europa? undrar jag och ser upp från min tidning: - vad då . . . Europa?

Det är söndagen den 7 februari 1986. Klockan är tio minuter över fyra på eftermiddagen. Det är en disig och grå dag.

Den mycket gamle, lätt berusade har slagit sig ner vid mitt bord och frågat: - är det ledigt? Nu ser han min villrådighet och tillägger: - transportångaren Europa . . . som låg där borta vid Saluhallen.

- 1918.

- Nej, säger jag, den Europa känner jag inte till. Berätta, ber jag honom: - berätta!

- Du känner det här landets historia? undrar han och jag nickar. Den 12 april 1918 intas Helsingfors av tyska trupper, trupper som jagar bort de röda och som kommer att stanna i Helsingfors i fem, sex månader.

- Tyskarna var hyllade av de vita, säger den gamle, av borgarskapet, av Mannerheim och hans soldater . . . segrarna!

- Du skulle ha sett deras avresa, den 12 december 1918 - hela det vita Helsingfors var samlat på kajen, alla - ja, inte jag! - sjöng Vårt land och Deutschland über alles . . . gång på gång.

- För . . . jag var också där, säger den gamle: - jag hade just fyllt tolv år och jag visste något som ingen annan i Helsingfors kände till . . . om transportångaren Europa!

- Sommaren 1918, fortsatte den gamle att berätta, långt innan de vita tyskvännerna stod där på kajen och sjöng, sommaren 1918 när de röda hade kapitulerat, tagits till fånga - de som inte genast sköts! - inhystes omkring tolvhundra röda ombord på Europa.

- En av dem, säger den gamle med en djup suck, var min far!

- Föreställ dig hur det såg ut: - mellan Europa och kajen låg en spång bestående av två, tre plankor, hopspikade i bredd över en öppen pråm . . . pråmen var avstjälpningsplats för allt det avfall - matrester, latrin - allt det avfall som slängdes av dessa tolvhundra och deras vakter.

- Fartygsdäcket var täckt av en illaluktande, smutsig halm: - däcket var sovplats för fångar som inte fick plats i lastrum och korridorer.

- Det var där han blev sjuk, min far, berättar den mycket gamle, något berusade mannen: - han hade klarat sig genom inbördeskrigets strider, han hade haft turen att överleva som fånge, men nu blev han och många andra sjuka, allvarligt sjuka.

- Först gissade man på smittkoppor, men det var det inte . . . det var någon feber.

- Så . . . av hygieniska skäl flyttades allesammans ut till Sveaborg, stuvades in i de råa, kalla källarvalven - och där dog han, min far, den 2 juni 1918!

Den gamle suckar djupt, och medan han för några ögonblick, i sina tankar är långt, långt tillbaka i tiden, lägger jag min hand på hans arm.

I en gest av tröst där ingen tröst kan ges.

Han ser upp, harklar sig och säger: - det var då, när min far dog, som jag bestämde mig för att ge igen . . . hämnas! Men det var inte lätt. Tyskarna och de vita var så många - och vapen hade jag inte . . .

- När fångarna hade transporterats till Sveaborg, rengjordes transportångaren Europa och ankrades ute på Kronobergsfjärden: - där ute låg hon i början av juni, bevakad av en enda man.

- Hon var den enda jag kunde rå på. Om jag ville klara mig . . . inte bli upptäckt.

- Och stormen kom lägligt.

- Natten mot den 4 juni blåste det upp. Det skulle bli en rejäl storm, sa fiskarna som förstod sig på tecken . . . och jag, jag stal en roddbåt och gav mig iväg ut mot Europa. I sommarskymningen . . .

- Det var så enkelt alltsammans, sa den mycket

Studieförbundet Vuxenskolan önskar god fortsättning på det nya året

Vi gläder oss åt att vi kan starta upp
Karlskogiana igen och nu med
Gösta Samuelsson som ledare.
Start: 2 februari kl. 14.00 på SPF-träffen.

Vi kan också föreslå följande ämnen:

Lappteknik

Kostcirkel

Engelska, forts

Läsecirkel om Danmark

Anhöriggrupp

Ni anmäler Er som vanligt på telefon **500 80**.

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

gamle, lätt berusade: - jag smög förbi vakten som stod vid relingen och mådde dåligt, smög ner i maskin, öppnade bottenventilerna och långsamt började Europa vattenfyllas.

- Vid tvåtiden ungefär – ja, jag gissar: - jag ägde ingen klocka! – gick jag i roddbåten och då hade Europa aningen slagsida. Jag gissar att hon kantrade och sjönk någon timme senare.

- När gryningen kom var hon i varje fall borta!

- Det var svårt att ta sig tillbaka in till land:
- roddbåten vattenfylldes och sjönk, medan jag mera kastades upp på stranden än simmade i land.

- Jag klarade mig nätt och jämt!

Det blev tyst en stund medan vi sög i oss från våra ölglas.

- Vakten, frågade jag, vakten som fanns ombord – vad blev det av honom?

- Ja, vakten ja, sa den mycket gamle, något berusade mannen och gav mig en hastig blick: - liket flöt upp någon dag senare . . . i stranden av Sveaborg.

Kanonloppet En värmländsk skröna

Kanonloppet, en bok av Torkel Ivarsson. Författaren är född och uppväxt i Karlskoga där hans pappa, ingenjören, var anställd av armén för att kontrollera deras beställningar i Bofors. Pappans stora fritidsintresse var Karlskoga Motorklubb och boken beskriver också hur det gick till när han blev bekant med Roberto Rossellini och Ingrid Bergman och lyckades med konststycket att få Rossellini att ställa upp i Kanonloppet 1954.

Kanonloppet beskriver också att det inte bara var för biltävlingen som Rossellini besökte Sverige och Kanonloppet. Boken kommer väl inte att gå till litteraturhistoriens större verk men författaren skildrar ändå initierat stadens borgarskap, miljöer och hur livet gestaltade sig i 50-talets Karlskoga.

Om livet i en by i Värmland och flytten till framtiden

Raija Eriksson

Det var hösten 1955 och vi tog upp potatis och drömde om framtiden. Barnet var litet och kröp omkring i lerjorden. – Kylan och kvälldimman smög sig inpå.

Sedan vi gifte oss i början på 50-talet hade vi bott på svärföräldrarnas gård i en liten by i Värmland. Möblerna hade vi skickat efter från Gunnars och vi tyckte att vi hade ett fint hem. Där hade också barnet "blivit till". Jag minns också den natten när jag vaknade och trodde att jag kissat ner mig, för sängen hade blivit blöt och jag förstod ingenting förrän värkarna började!

Men telefonväxeln var stängd på nätterna och barnmorskan bodde i samhället sex kilometer bort. Mannen fick cykla iväg efter barnmorskan. Men när hon kom vågade hon inte förlösa mig i hemmet utan följde med till BB i närmaste stad. Barnet föddes dock inte förrän senare på dagen.

Min man arbetade på sin storebrors snickerifabrik tillsammans med en gotlänning. Gotlänningen fick efter ett tag anställning på en snickerifabrik i Karlskoga och han lockade också min man med säkrare arbete och bättre lön. Brodern blev förstörd sur över detta men han visste också att hans orderböcker blev tunnare och tunnare.

Vi bestämde oss och följde med till Karlskoga där min man också fick anställning på en snickerifabrik. Men var skulle vi bo? Vi fick visserligen övernatta hos gotlänningens familj några nätter, men där kunde vi ju inte stanna. Hans kvinna var het och skrek och domderade med barnen som en lejonvärd. Det var vi inte vana vid.

Jag började därför leta efter en tom lägenhet. Jag upptäckte en i ett tvåvånings trähus med fyra lägenheter och knackade på i en av dem. En kvinna öppnade och bekräftade att lägenheten var ledig, men att huset tillhörde snickerifabrikens ägare! Det var ju där som min man arbetade! Men lägenheterna var tjänstemannabostäder sades det.

Vi erbjöds istället en omodern lägenhet utanför stan! Den ville vi naturligtvis inte ha då vi visste om ett bättre alternativ. Chefen blev överraskad av att vi visste om den lediga lägenheten i stan. Det var "goda tider" men ont om duktiga yrkesar-

betare så vi fick hyra den eftertraktade lägenheten. Under en helg flyttade vi in i framtiden.

Barnet var livligt och pockade på uppmärksamhet. Hur skulle jag hinna med allt som skulle göras? Jag ville vara duktig och ha ett lika fint hem som "de andra". Allt skulle vara färdigt när mannen kom hem från arbetet. Den tiden var ett minne blott när jag som nygift kunde sitta på "min älsklings knä" och gosa på middagsrasten. Men det där med barn var ju ett måste om man skulle vara en "hel" familj. Herdestunderna fick vara tills barnet sov och då hände det att man var för trött efter dagens vedermödor!

Vi ville inte ha flera barn än och skaffade oss därför "skydd". Dessa fanns i automater men det var svårt ibland när de skulle inhandlas. Ve och fasa, tänk om någon bekant skulle se oss. Det gällde att se sig omkring innan man stoppade i kronorna och efter det att man fått varan, skynda sig därifrån.

När mannen var på arbetet kände jag mig emellanåt ensam och längtade efter gemenskap med andra människor. Jag gick också ner i vikt och blev orolig att det skulle vara något fel. Men doktorn kunde inte finna något fel på mig.

Det är möjligt att miljöombytet var en bidragande orsak till min vantrivsel. Men som tur var dröjde det inte så länge förrän jag blev bekant med de nya grannfruarna och de tog mig med på gymnastik och inbjöd till gemenskap på kvinnors vis.

På landet hade vi haft barnvakt och kunde gå tillsammans på möten och sjunga i kyrkokören, men nu kände vi ingen som kunde sitta barnvakt. Vi fick gå varsin gång och det blev mest mannens tur på kvällarna. Jag började istället på en sykurs tillsammans med grannfrun på dagarna och där kunde man lämna barnet hos en lektant.

Åren gick och familjen utökades så småningom med en dotter. Karlskoga växte och det planerades och byggdes flera bostäder. Ortens största industri sökte med ljus och lyckta efter arbetskraft och framtiden tedde sig ljus.

Men att framtiden inte infriade alla förväntningar kunde man inte veta då.

Mayerlingdramat

Sammanställt av Bertil Edling

För drygt 100 år sedan, utspelades en av skvallerhistoriens mer bekanta kärleksdramer. Omständigheterna kring händelserna har fascinerat författare, dramatiker, filmproducenter och t.o.m. TV har gjort en romantiserad variant. Till historien har detta dekadenta kärleksdrama gått under namnet Mayerlingdramat.

Dramats huvudpersoner var den österrikiske kronprinsen Rudolf och hans unga älskarinna Mary Vetsera. Rudolf var ende sonen till kejsar Frans Josef av Habsburg som regerade Österrike och Ungern. Sonen hade fått en grundlig utbildning och var framsynt nog att inse att det stockkonservativa kejsardömet stod inför en katastrof om inte radikala förändringar snabbt kom till stånd. Fadern vägrade emellertid förstå detta och upplevde därför sin son som en stor besvikelse. Han lät övervaka honom och hindrade honom från att förverkliga sitt eget liv.

Följden blev att Rudolf blev deprimerad och alltmer utsvävande. Han drack hejdlöst och hade mängder av kärlekshistorier. Av politiska skäl tvangs han gifta sig med en belgisk prinsessa. Äktenskapet blev också olyckligt.

Mary Vetsera var 17 år när hon träffade Rudolf. De blev djupt förälskade i varandra. Hennes familj var förmögen och fastän den umgicks med den engelska kungafamiljen betraktade den österrikiska aristokratien familjen som utbilingar och inte som värdigt umgänge i de kejsarliga kretsarna. Följaktligen fick Rudolf och Mary träffas mest i hemlighet och med Rudolfs kusin, grevinnan Marie Larisch som mellanhand.

In Liebe vereint bis in den Tod

Rudolf gav Mary en alliansring som hon alltid bar runt halsen graverad med ovanstående rubriktext ("Förenade i kärleken tills döden skiljer oss åt"). I januari 1889 krisade allt till sig för kronprinsen. Han gjorde en direkt vädjan till påven att få sitt äktenskap upphävt. Men påven avslög denna begäran och informerade kejsaren, vilket ledde till en upprörd scen mellan far och son där kejsaren fastslog att skilsmässa var uteslutet.

Lite senare chikanerades också kronprinsen av sin far vid en officiell mottagning. Det var troligen i detta skede som Rudolf bestämde sig för att begå självmord tillsammans med sin älskarinna.

Sista januariveckan 1889 befann sig kronprinsen tillsammans med några jaktkamrater ur aristokratin i jaktstugan vid Mayerling.

På jaktturens morgon förklarade dock Rudolf att han blivit förkyld och ej kunde delta i jakten. De andra begav sig då iväg utan honom. Rudolf gick då in i sin sängkammare där han träffade Mary Vetsera som i hemlighet anlant till jaktstugan. De båda sköt sig sedan. Rudolf sköt Mary och några timmar senare sig själv.

Kronprins Rudolf.

Mary Vetsera.

Mörkläggningen av dramat

Kejsaren gjorde allt för att försöka mörklägga dramat kring de bådads död. Kronprinsens självmord var nämligen enligt katolsk tro en dödssynd som diskvalificerade den döde från att få sakramenten. Det sägs att kejsaren också kontaktade påven för att försäkra sig om att sonen skulle bestå den katolska begravningsakten. Han lär ha hotat abdikera om hans begäran avslogs.

Påven gav sitt samtycke trots åtskilliga kardinalers protester. Men Rudolfs sista önskan att få bli begravd vid sidan av "den rena ängeln" som följt honom i döden avvisades av det kejsarliga hovet. För dem var Mary Vetsera bara "en okänd kvinnokropp påträffad i Mayerling".

En krönika om julpynt, reklam och telefoner

Väl mött på det nya året!

Så får man äntligen slänga ut (eller snarare förpassa till någon kartong för återanvändning nästa jul) diverse julpynt, som trots att det reducerats under senare år, ändå plockas fram varenda jul.

Sen är det dags att promenera till grovsopshuset med fulla kassar, proppade av den reklam som vräktes in i brevlådan innan jul – för det mesta oläst. Men, så faller mina ögon på följande:

”Vikt 104 gram, Trippelband, MMS, JAVA-stöd, polyfoniska ringsignaler, FM-stereoradio, termometer, kaloriräknare, (!), färgdisplay, kamera med headset o. s. v. i all oändlighet.”

Om någon tror att det här rör sig om något fiffigt instrument för kontakt med yttre rymden så tror ni fel! Det är helt enkelt en redovisning av prestanda hos en normal modern mobiltelefon.

Genast försjunker jag in i minnenas skugga. Jag minns mycket väl mitt första möte med telefonen. Jag var drygt 3 år gammal. På en vägg hängde ”fånen” – ett stort schabrak av brunt trä med en klyka på sidan där pratluren hängde och en vev som användes för att ringa upp och ringa av. Nåväl, en dag bestämde jag mig för att ”fånera”. Med hjälp av en pall lyckades jag ta mig upp – vevade – och tappade luren som blev hängande. Ur densamma hördes en allt ilsknare röst ropa hallå – naturligtvis blev jag vettskrämd och sprang och gömde mig. Jag förmodar att någon av föräldrarna fick be telefonfröken om ursäkt för mitt tilltag – det hände f.ö. rätt ofta.

Telefonen var inte så vanligt förekommande då i början på 30-talet. Vi hade nummer 128 och min bästa lekkamrat hade nummer 111. Det hände ganska ofta att grannar kom och bad att få låna telefonen – för det mesta handlade det om viktiga samtal som att ringa efter doktor eller barnmorska.

Så småningom ändrade själva apparaten skepnad och jag minns hur otroligt fin jag tyckte den första bordsapparaten var – helt i svart bakelit! Men ännu i flera decennier var ju telefonen ett nyttoföremål, som man använde till att tala i med sina medmänniskor.

Själv spjärnar jag emot den senaste utvecklingen i det längsta, men för er som ”ofta är på resande fot” erbjuder en annons modellen ”Tom-Tom som ger dig allt du behöver: kalender, kontakt- och att – göra – lista, detaljerade kartor, ner till gatunummer”

m.m.

Snacka om universalprylar! Nej det var rejälare förr på något vis. Nu blir det i alla fall bara bättre – d. v. s. ljusare för varje dag – härligt!

Vi ses igen!

Ulla

P.S.

Jag undrar om det går att prata på vanligt sätt med någon i dom där nya ”fånera” – ho vet!

D.S.

NU ÄR GLADA JULEN
SLUT, SLUT, SLUT
ALLA TANTER
PUSTAR UT, UT, UT
- MEN TILL
NÄSTA ÅRIGEN
- NÄ, DET VILL
JAG INTE
TÄNKA PÅ!
"TANTEN"

Citat ur boken vackra ord om frihet

Frivilligt beroende är ett underbart tillstånd,
och hur vore det möjligt utan kärlek!

Johann Wolfgang von Goethe

Att göra sig fri är ingen konst;
det är att vara fri som är svårt.

André Gide

Det är med frihet som med kärlek.
Den måste erövrats på nytt varje dag.

Thord Wallén

*En liten dikt, hur kommer sej
att den rör hjärtat inom dej.
Kan någon det förklara?
Av sköna rytmer är den gjord.
Den innehåller vackra ord.*

*Du ser en bild. Hur kan det bli
att du från den ej gör dig fri?
Var ligger hemligheten?
Den har vacker färgnyans,
en komponerad elegans.
Och genialiteten.*

*En melodi har satt sig fast
och ger dig ingen ro och rast.
Förklara denna gåta.
Dess toner har en sällsam klang.
Att lyssna den ditt öra tvang.
Och hjärtat ditt att gråta.*

K.G.

Nisse var byns mest inbitne ungar. Fruarna tröttnade aldrig på att pika honom för att han inte fått någon fru. Förmannens Vera och Petterssons Elsa mötte honom i affären och sa:

- Att du aldrig gifter dig, Nisse! Det finns de som är fulare än du som blivit gifta.
- Ja, jag kan se det, svarade Nisse.

Företagsläkaren på bruket undersöker Granlund och säger:
- Granlund är ju 62, men benen ser ut att vara minst 75.

När Granlund kom hem frågade hans fru:

- Nå, vad sa doktorn?
- Det vet jag inte riktigt, men ska jag ta honom på orden blev jag född med begagnade ben!

Glädje är:

Att kliva upp ur sängen varje morgon och vara tacksam för ännu en underbar dag.

Utflykt med goda vänner.

Att råka höra någon tala gott om dig.

Att se dina vänner le och skratta.

Att få nya vänner, eller att vara tillsammans med de gamla.

Att vakna upp och inse att Du får sova längre.

Att få hembakta kakor av en vän.

Att se solen stiga upp.

Medlemsförmåner

Som medlem i SPF Örebro län
har du nedanstående förmåner under 2004.

15 % på hem-/bostadsrätts-, fritidshus- och villahemförsäkring

Rabatten gäller även för tilläggförsäkringar.

10 % på personbilsförsäkring

Rabatten gäller delkasko- och vagnskademomenten.

Drottninggatan 4, 701 44 Örebro, Tfn 019-19 46 00
www.lansforsakringar.se/bergslagen

SPF:s resekommitté inbjuder till

Wasabröd i Filipstad

8 mars. Pris 220:-

Inkl. bussresa, förmiddagskaffe och lunch på Hennikehammars herrgård.
Guidat företagsbesök på Wasabröd, där det även finns möjlighet att handla.

SPA-resa till Estland

24-30 april. Pris 3.575:-

Inkl. buss- och båtresa. Vi åker med nya m/s Victoria mellan Stockholm och Tallin.
7 dagar helpension på nytt fint hotell med närhet till skog och sjö,
läkarbesök och tolv behandlingar ingår.
Morgonpool, bastu, kvällsprogram och guidad rundtur i Tallinn

Visingsö

19 maj. Pris 495:-

Bussresa t&r. Förmiddagskaffe på Omberg sedan tar vi färjan från Gränna till Visingsö.
Vår guide på Visingsö visar oss sin ö och berättar om dess historia.
Lunchen intas på det ärevördiga badhotellet Örensbaden.
Därefter beger vi oss av till Gränna glashytta och den italienska glasblåsarmästaren.
Kanske det blir en och annan polkagris, innan vi hälsar på i en bondgård
mitt i skogen och undfägnas med ostkaka och kaffe.

Stockholms skärgård

11 juni. Pris 475:-

Buss t&r Stockholm. Förmiddagskaffe i Strängnäs.
I Stockholm gör vi en liten guidad rundtur,
innan skärgårdsbåten s/s Storskär kl. 12.00 avgår till Vaxholm.
Efter en halvannan timmes tur genom Stockholms skärgård, intas lunch på hembygdsgården.
Sedan kan vi besöka Linderholms butik och njuta av miljön, innan det blir dags för avfärd till Sigtuna.
Här bjuds vi på kaffe och rabarberpaj på Tant Bruns konditori.
Efter en promenad i den vackra staden är det dags för hemfärd.

Planerad resa

Budapest i slutet av maj.

Vi planerar för fler resor under sommaren och hösten.

Är Du intresserad hör av Dig till resekommittén eller till expeditionen.

Den som har gjort en resa har alltid något att berätta.

Välkomna att resa med oss i Resekommittén:

Sickan Andersson tel. 140 03 • Elvi Ström tel. 383 30 • SPF:s expedition tel. 302 40.

OBS! Till er som betalar till SPF:s expedition: Medtag jämna pengar.